

Közlemények

A MAGYAR SZABADALMI HIVATAL PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA ÚJ MŰSZAKI ALKOTÁSOK, KUTATÁSI ÉS FELTALÁLÓI EREDMÉNYEK ELISMERÉSÉRE

Gábor Dénes, a világhírű mérnök-fizikus a holográfiai módszer feltalálásaért és fejlesztéséhez való hozzájárulásaért 1971-ben kapta meg a fizikai Nobel-díjat. Maradandót alkotott az információelmélet, az elektronoptika és a plazmafizika területén, élete utolsó évtizedeiben mintaadó szociális érzékenységgel elemezte az emberiség túlélését befolyásoló globális problémákat. Ennek keretében mélyrehatóan foglalkozott a nyersanyag- és energiaforrások várható kimerülésének kérdésével, az ökológiai egyensúly megbomlásának veszélyeivel. Munkássága ma is mozgósítja a műszaki és a természettudományok legkiválóbb művelőit.

Szellemi öröksége ápolásának jegyében, Gábor Dénes Nobel-díjjal való elismerésének 30. évfordulója alkalmából a Magyar Szabadalmi Hivatal pályázatot hirdet új műszaki alkotások, kutatási és feltalálói eredmények elismerésére az alábbi szakmai területeken:

- a) biotechnológia
- b) gyógyszerkémia, gyógyszer-technológia
- c) élelmiszeripar és mezőgazdaság

A pályázók köre:

Kutatóintézetekben, felsőoktatási intézményeknél, termelő ill. szolgáltató vállalatoknál dolgozó, legfeljebb PhD tudományos fokozattal rendelkező azon szakemberek pályázhatnak, akik az adott kutatási témában 1991-ben vagy később kezdték meg tevékenységüket.

Pályázati feltételek:

A pályázati témát regisztrálni kell; ezt a kutatás témavezetőjének vagy a fiatal szakember oktatási, egyetemi vagy kutatási műhelybeli tutorának írásával célszerű kiegészíteni.

A pályázatok regisztrálása:

A regisztrálás helye: Magyar Szabadalmi Hivatal, Iparjogvédelmi Tájékoztatási és Oktatási Központ, Iparjogvédelmi Promóciós Osztály, 1054 Bp., Akadémia u. 21.

A regisztrálásnak tartalmaznia kell:

- a kutatási téma rövid leírását
- a kutatás során elérni kívánt eredményt
- a kutatás helyének pontos megjelölését
- a kutatás megkezdésének évét
- a témavezető nevét, elérhetőségét

- a kutató nevét, születési évét, elérhetőségét
- a kutató szakmai pályafutásának leírását

A pályázat tartalmi követelményei:

- A kutatási tevékenységgel megoldani kívánt tudományos probléma és a megoldás részletes ismertetése, minimum 10, maximum 50 oldal terjedelemben.
- A kutatási téma iparjogvédelmi feltárása, amelyhez a Magyar Szabadalmi Hivatal a regisztrált pályázók részére ingyenes információs csomagot ad, és iparjogvédelmi kutatási lehetőséget nyújt.

A Magyar Szabadalmi Hivatal a pályázatok tartalmát titkosan kezeli.

A pályamunkák leadási helye:

Magyar Szabadalmi Hivatal, Iparjogvédelmi Promóciós Osztály, 1054 Bp., Akadémia u. 21.

A leadás határideje: 2002. szeptember 30.

Értékelés:

A benyújtott pályázatokat szakértői bírálóbizottság értékeli és díjazza. A testület elnöke a Magyar Szabadalmi Hivatal elnöke. Tagjai az egyetemek, az MTA kutatóintézeteinek képviselői, a Magyar Szabadalmi Hivatal elbíráló munkatársai valamint a pályamunkák kutatási témavezetői közül kerülnek kiválasztásra. A testület három, egyenként 550 000 Ft értékű díjat adományoz, amelynek egy részét a kutatónak szakmai konferencián való – tutorával közös – részvétele költségeire van módja fordítani.

A Magyar Szabadalmi Hivatal támogatja az értékes pályaművek megjelentetését szakfolyóiratokban, valamint konzultációs lehetőséget biztosít a kutatási eredmény és/vagy találmány jogvédelmének hazai és külföldi megszerzéséhez.

Az ünnepélyes díjkiosztás helyéről és idejéről a pályázat résztvevői külön értesítést kapnak.

AZ ORSZÁGOS KIEMELÉSŰ TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KUTATÁSOK KÖZALAPÍTVÁNY KÖZLEMÉNYE

Az Országos Kiemelésű Társadalomtudományi Kutatások (OKTK) megalakulásától minden esztendőben közzétette az előző évben támogatást nyert személyek nevét, kutatási témájukat és a támogatás összegét. Ezúttal – témakörönként csoportosítva – a 2001. november 17-i kuratóriumi ülés döntése nyomán a 2002. évi nyertes pályázatok adataival ismerkedhet meg az olvasó. Az általános tájékozódáshoz szükséges elmondani, hogy 2001. október 2-ig összesen 2106 személy nyújtott be pályázatot. 2001. június 30-ig az OKTK Titkársága 1901 pályázat beérkezését regisztrálta, így az elmúlt pályázási

időszakban az új pályázatok száma 205. A Titkárság a Kuratórium döntése alapján az elbíralt 205 pályázatból összesen 71 pályázóval kötött szerződést 80 098 ezer forint összegben.

Az OKTK 2001. november 17-i kuratóriumi ülésén született döntés alapján

A 2002. ÉVI NYERTES PÁLYÁZATOK

• *I. Magyar gazdaságpolitika*

Csáki György: A vállalati gazdálkodás átalakulása az információs forradalom és az újgazdaság korában 1 400 000 Ft

Farkas Péter: A külföldi működőtőke-be-
ruházások és a technikatranszfer új tenden-
ciái 2 200 000 Ft

Kiss Judit: Hogyan finanszírozható a magyar
mezőgazdaság? 1 600 000 Ft

Kukovics Sándor: A gyep szerepe a takarmány-
gazdálkodásban, a környezetvédelemben és
a vidékfejlesztésben 500 000 Ft

Réti Tamás: A gazdasági rendszerváltás be-
fejeződése a környező közép-európai
országokban a XXI. század fordulóján. Ta-
nulmányok a magyar gazdaságpolitika szá-
mára 1 100 000 Ft

Szűcs István: Az észak-alföldi régió mező-
gazdasági családi vállalkozásainak össze-
hasonlító gazdasági elemzése 1 400 000 Ft

Tóth I. János: Vállalkozások adózási magatar-
tása Magyarországon 1996–2001 között
1 600 000 Ft

• II. Foglalkoztatás

Kertesi Gábor: Alacsony keresetűek Ma-
gyarországon 1986–2000 (keresleti és kíná-
lati tényezők) 1 500 000 Ft

• III. Közigazgatás-fejlesztés, telepü- lésfejlesztés, kistelepülések életminő- sége, környezet- és természetvédelem

Beluszky Pál: A XIX. és a XX. század moder-
nizációs kísérleteinek hatása a Kárpát-me-
dence térszerkezetére 2 300 000 Ft

Guth László: A háztartások funkcióváltozása
és a kistelepülések életminősége
900 000 Ft

Károlyi László: A környezet- és természet-
védelmi elvárásoknak megfelelő katasztró-
favédelmi bevetésirányító rendszer
900 000 Ft

Miszlivetz Ferenc: A szociális ellátórendszer
„alternatív” formái a nyugat-dunántúli
régióban, a nem kormányzati (civil, félcivil
és piaci) szereplők jelenléte, működése
1 800 000 Ft

• IV. Oktatáskutatás

Bényei Judit: Internethasználat az iskolában
1 500 000 Ft

Kozma Tamás: Felsőoktatási akkreditáció
1 400 000 Ft

Molnár Regina: Az orvostanhallgatók
pályaszocializációja 700 000 Ft

Reisz Terézia: Az iskolai tudás intézményi
alapellátási és területi vonatkozásai
1 900 000 Ft

Rosta Gergely: Rekrutáció, értékek, egyetem-
kép, jövőkép. Két egyetem bölcsészhallga-
tóinak összehasonlító vizsgálata 500 000 Ft

• V. Család és ifjúság, az állami gondozottak életesélyei

Gyenis Gyula: A családi háttér és az életkörülmények hatása az egyetemi hallgatók bio-
lógiai állapotára, életkilátásaira 900 000 Ft

Pászthy Bea: Gyermekpszichiátriai zavarok
előfordulási gyakorisága és felismerése a
körzeti gyermekorvoshoz fordulók köré-
ben 2 300 000 Ft

Pikó Bettina: A család és a kortársak szerepe
az egészséghez való viszonyulásban
900 000 Ft

• VI. Társadalompolitika

Császi Lajos: Mónika: az első magyar keres-
kedelmi TV-talkshow szociológiai vizsgá-
lata 800 000 Ft

Simonovits András: A magyar nyugdíjrend-
szer továbbfejlesztésének lehetőségei
1 400 000 Ft

Z. Karvalics László: A digitális megosztott-
ság magyarországi sajátosságai és társada-
lompolitikája 1 600 000 Ft

• VII. Biztonságpolitika

Süli-Zakar István: Határok és határon átnyúló
együttműködések az átalakuló Közép-Euró-
pában 2 300 000 Ft

• **VIII. Kulturális hagyományaink feltárása, nyilvántartása, kiadása, magyarságtudás**

- Benedek Katalin:* A magyar népmesekatalógus összefoglaló bibliográfiája 800 000 Ft
- Bodó Sándor:* Tanulmányok Budapest múltjából XXX. 500 000 Ft
- Botlikné Kótyuk Erzsébet:* Tanulmányok a népi orvoslás, természetismeret és etnopszichiátria köréből (Köszöntő Grynaeus Tamás 70. születésnapjára) 600 000 Ft
- Farkas Zoltán:* Benedek Istvánffy: Offertoria – Messa Santo Benedetto (Musicalia Danubiana 18.) 1 063 000 Ft
- Felföldi László:* A táncgyomány mint a társadalmi–kulturális változások jelzője a válságban 900 000 Ft
- Fitz Jenő:* Alsó-Pannonia provincia császárkultuszának szent kerülete – feltárás és bemutatás 1 400 000 Ft
- Gál Julianna:* Hungarika forrásfeltárás bővítése, információ-állomány közzététele 500 000 Ft
- Gellér Katalin:* Nagy Sándor 1 700 000 Ft
- Györkei Jenő:* VAE VICTIS. Szombathelyi Ferenc, a tragikus sorsú vezérezredes 400 000 Ft
- Hartmann Kakucska Mária:* Orczy Lőrinc leveleskönyve 600 000 Ft
- Hoppál Mihály:* „Aranyfának aranyága”. Tanulmányok Erdélyi Zsuzsanna tiszteletére 500 000 Ft
- Istánovits Eszter:* A Rétköz honfoglalás és kora Árpád-kori leletei 1 300 000 Ft
- Jankovits László:* A reformáció előtti kisebb humanista költők műveinek kritikai kiadása 900 000 Ft
- Kovalcsik Katalin:* A magyarországi és a romániai beás cigányok összehasonlító kutatása 1 800 000 Ft
- Kováts Zoltán:* Hargita és Csongrád megye népmozgalmi adatai 1966–95 800 000 Ft
- Kulin Ferenc:* Az esztétikum és a politikum viszonya a magyar irodalom romantikus és népies irányzataiban 900 000 Ft

- Laczkó Sándor:* A romániai magyar nemzeti kisebbség 1945 utáni történetének feltárása és kutatása 400 000 Ft
- P. Vásárhelyi Judit:* Szenci Molnár Albert Imádságos könyvecskéje 1 200 000 Ft
- Pajorin Klára:* Neolatin irodalom Magyarországon 1 100 000 Ft
- Petres Tibor:* A magyarság helyzete és migrációja a volt Jugoszlávia utódállamaiban az elmúlt 10 évben 300 000 Ft
- Pócs Éva:* Nagybánya 1636–1762. A magyarországi boszorkányság forrásai 800 000 Ft
- Szabó András:* Szenci Molnár Albert naplója 1 100 000 Ft
- Széles Klára:* Közelképek Lászlóffy Aladáról 800 000 Ft
- Szendrei Janka:* Musicalia Danubiana 900 000 Ft
- Varga J. János:* Ahogyan Európa látott minket. Európa magyarságképe a honfoglalástól napjainkig. A külföldi magyar intézetek szerepe a magyarságkép alakításában 1 000 000 Ft
- Zvara Edina:* Könyvtártörténeti Füzetek XI. 500 000 Ft
- Zsidi Paula:* Budapest régiségei XXXV. 500 000 Ft

• **IX. Magyarország jelenkortörténete (az 1948 utáni időszak)**

- Földes György:* Politikai kultúra – politikai eszköztárak 1948–1990 500 000 Ft
- Gergely Jenő:* A magyarországi pártprogramok a rendszerváltás után (1989 és 1998) 800 000 Ft
- Valuch Tibor:* A paraszti társadalomtól a falusi társadalomig. A történeti parasztság megszűnése és a rurális társadalom átalakulása Magyarországon a XX. század második felében 900 000 Ft
- Vida István:* Magyarország külpolitikája 1948–1998 1 400 000 Ft

• **X. A Kárpát-medencei nemzeti és etnikai kisebbségek kutatása**

Kupó Jenő György: Etnikus közösségek együttélése a Bánságban 500 000 Ft

Lukács László: A zámolyi roma-ügy társadalmi, etnikai, vallási háttere 700 000 Ft

Nagy Péter: Cigány – nem cigány együttélés vizsgálata a Bagon élő oláh cigányok között 135 000 Ft

Székely Orsolya: Búcsújárás szokások a romák hitéletében 800 000 Ft

• **XI. Tudomány- és technológiapolitika**

Sonkoly Gábor: A társadalomtudományok Magyarországon (1990–2001) című konferencia-sorozat és kutatás 4 000 000 Ft

• **XII. Európai uniós csatlakozás**

Baranyi Béla: Schengen előtt – Schengenre várva: a határmenti együttműködés szerepe a perifériahelyzet felszámolásában, az EU-csatlakozás erősítésében Magyarország keleti határai mentén 2 300 000 Ft

Bodnár László: A közjogi harmonizáció deficitje 1 900 000 Ft

Csöte András: Az europaizáció aktorai: a helyi és térségi fejlesztési koalíciók létrejöttének

föltételei, működésük és társadalmi hatásuk 950 000 Ft

Fertő Imre: Komparatív előnyök a magyar mezőgazdaságban 950 000 Ft

Halpern László: A monetáris unióhoz csatlakozás fiskális megalapozása 1 300 000 Ft

Jobbágyi Gábor: Az orvosi anyagi jog és bírói joggyakorlat összehasonlító vizsgálata, különös tekintettel az EU tagországaira 500 000 Ft

Király Miklós: Az európai integráció hatása a nemzeti kultúrára 1 400 000 Ft

Nagy Ferenc: Az európai büntetőjogi integráció új kihívásai és a magyar büntető jogalkotás 1 500 000 Ft

Popp Lószef: A magyar mezőgazdaság támogatottságának nemzetközi összehasonlítása – különös tekintettel az EU-ra 900 000 Ft

Somai Miklós: A magyar mezőgazdaság versenyképességét befolyásoló külföldi és hazai folyamatok az EU-csatlakozás előestéjén 600 000 Ft

• **XIII. Lemaradó rétegek vizsgálata**

Gyukits György: A cigánytelepeken és a szegénynegyedekben élő romák reprodukciós stratégiái 1 400 000 Ft

AZ ORSZÁGOS TUDOMÁNYOS KUTATÁSI
ALAPPROGRAMOK (OTKA),
AZ ÉLET ÉS TUDOMÁNY EGYESÜLET,
VALAMINT AZ ÉLET ÉS TUDOMÁNY SZERKESZTŐSÉGE
MOSTANTÓL ÉVENTE

PÁLYÁZATOT HIRDET
TUDOMÁNYOS KUTATÓKNAK

Olyan ismeretterjesztő írásokat várunk, amelyekben közérthető módon mutatják be az OTKA által támogatott saját kutatásukat, annak célját, módszerét, eddigi vagy várható eredményeit és tudományos vagy gyakorlati hasznosíthatóságának lehetőségét. A pályadíjak (bruttó):

- 1 db I. díj: 50 000 forint
- 2 db II. díj: 30 000 forint
- 3 db III. díj: 20 000 forint

A zsűri a pályadíjakat visszatarthatja, megoszthatja. A díjban részesült és a nem díjazott, de közlésre érdemesnek ítélt írásokat az Élet és Tudomány folyamatosan megjelenteti. A pályázat jeligés; a pályázó zárt, jeligével ellátott borítékban mellékelje nevét, lakás-címét (telefonszámát, e-mail címét), anyja nevét és OTKA-kutatási pályázatának nyilvántartási számát. A legfeljebb 200 gépelt

szöveget bármilyen Word szövegszerkesztőben vagy erre konvertálható formátumban (tördelés nélkül) kérjük. Az ábrákat, képeket is tudjuk elektronikusan fogadni, de könnyíti a munkánkat, ha ezeket külön állományban, nem a szövegbe beépítve mellékelik. A pályamunkákat az Élet és Tudomány szerkesztőségébe (1088 Budapest VIII., Bródy Sándor u. 16.) vagy postafiókunk címére (1428 Budapest, Pf. 47.) várjuk.

Beküldési határidő: 2002. február 28.

*Országos Tudományos Kutatási
Alapprogramok,
Élet és Tudomány szerkesztősége,
Élet és Tudomány Egyesület*

Ajánlás a szerzőknek

1. A Magyar Tudomány elsősorban a tudományterületek közötti kommunikációt szeretné elősegíteni ezért elsősorban olyan kéziratokat fogad el közlésre, amelyek a tudomány egészét érintő, vagy az egyes tudományterületek sajátos problémáit érthetően bemutató témákkal foglalkoznak. Közlünk téma-összefoglaló, magas szintű ismeretterjesztő, illetve egy-egy tudományterület újabb eredményeit bemutató tanulmányokat; a társadalmi élet tudományokkal kapcsolatos eseményeiről szóló beszámolókat, tudománypolitikai elemzéseket és szakmai szempontú könyvismertetések.

2. A kézirat terjedelme szöveges tanulmányok esetében általában nem haladhatja meg a 30.000 leütést (a szóközőkkel együtt, ez kb. 8 oldalnak felel meg a MT füzeteiben), ha a tanulmány ábrákat, táblázatokat, képeket is tartalmaz, a terjedelem 20-30 százalékkal nagyobb lehet. Beszámolókat, recenziókat esetében a terjedelem ne haladja meg a 7-8.000 leütést. *A teljes kéziratot .rtf formátumban, mágneslemezen és 2 ki nyomtatott példányban kell a szerkesztőségbe beküldeni.*

3. A közlemények címének angol nyelvű fordítását külön oldalon kell csatolni a közleményhez. Itt kérjük a magyar nyelvű kulcsszavakat (maximum 10) is. A tanulmány címe után a szerző(k) nevét és tudományos fokozatát, a munkahely(ek) pontos megnevezését és – ha közölni kívánja – e-mail-címét kell írni. A külön lapon kérjük azt a *levelezési és e-mail címet*, telefonszámot is, ahol a szerkesztők a szerzőt általában elérhetik.

4. Szöveg közbeni kiemelésként *dőlt*, (esetleg **félkövér** – bold) betű alkalmazható; ritkítás, VERZÁL betű és aláhúzás nem. A jegyzeteket lábjegyzetként kell megadni.

5. A rajzok érkezhetnek papíron, lemezen vagy email útján. Kérjük azonban a szerzőket: tartsák szem előtt, hogy a folyóirat fekete-fehér; a vonalas, oszlopos, stb. grafikonoknál tehát ne használjanak színeket. Általában: a grafikonok, ábrák lehetőség szerint minél egyszerűbbek legyenek, és vegyék figyelembe a megjelenő oldalak méreteit. A lemezen vagy emailben

érkező ábrákat és illusztrációkat lehetőleg .tif vagy .bmp formátumban kérjük; értelemszerűen fekete-fehérben, minimálisan 150 dpi felbontással, és a továbbítás megkönnyítése érdekében a kép nagysága ne haladja meg a végleges (vagy annak szánt) méreteket. A közlemény szövegében tüntessék fel az ábrák kívánatos helyét.

6. Az irodalmi hivatkozásokat mindig a közlemény végén, abc sorrendben adjuk meg, a lábjegyzetekben legfeljebb utalások lehetnek az irodalomjegyzékre. Irodalmi hivatkozások a szövegben: (szerző, megjelenés éve). Ha azonos szerző(k)től ugyanabban az évben több tanulmányra hivatkozik valaki, akkor a közleményeket az évszám után írt a, b, c jelekkel kérjük megkülönböztetni mind a szövegben, mind az irodalomjegyzékben. Kérjük, *fordítsanak különös figyelmet a bibliográfiai adatoknak a szövegben, illetőleg az irodalomjegyzékben való egyeztetésére!* Miután a Magyar Tudomány nem szakfolyóirat, a közlemények csak a legfontosabb hivatkozásokat (max. 10-15) tartalmazzák.

7. Az irodalomjegyzéket abc sorrendben kérjük. A tételek formája a következő legyen:

- Folyóiratcikkek esetében:

Alexander, E. O. and Borgia, G. (1976). Group selection, altruism and the levels of organization of life. *Ann. Rev. Ecol. Syst.* **9**, 499-474

- Könyvek esetében:

Benedict, R. (1935). *Patterns of culture*. Houghton Mifflin, Boston

- Tanulmánygyűjtemények esetén:

Von Bertalanffy, L. (1952). Theoretical models in biology and psychology. In: Krech, D., Klein, G. S. (eds) *Theoretical models and personality theory*. 155–170. Duke University Press, Durnham

8. Havi folyóirat lévén a Magyar Tudomány kefelevonatokat nem tud küldeni, de még az elfogadás előtt minden szerzőnek elküldi egyeztetésre közleménye szerkesztett példányát. A tördelési munka során szükséges apró változtatásokat a szerző egy megadott napon a szerkesztőségben ellenőrizheti.